

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svačer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugrške deželice za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petrostopenjske pošte po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Pecemsko številko po 10 h.

Upravljalstva telefon št. 35.

Ovržene dr. Šusteršičeve in „Slovenčeve“ laži.

Odkar je župan Hribar izjavil, da prevzame kandidaturu za državni zbor za mesto Ljubljano, je v klerikalnem taboru vse iz sebe: „Slovenec“ bljuje dannadan najostudnejše laži in obrekovanja na kandidata narodno-napredne stranke in tudi dr. Šusteršič je čutil v sebi potrebo, da je včeraj teden na shodu v „Unionu“ nagromadil vse polno neresnic o Hribarju. Odgovor na „Slovenčeve“ in dr. Šusteršičeve laži je bil podan včeraj na sijajnem shodu narodno-napredne stranke v „Mestnem domu“, kateri shod je sklicalo „Slovensko društvo“ in ki je bil obiskan približno od 1300 do 1400 oseb. Uspeh shoda je bil, da je ljubljansko meščanstvo iz vseh slojev obso-dilo klerikalne laži in tako pritisnilo sramotilni pečat na čelo „Slovenca“ in dr. Šusteršiču, ki je dobro vedel, da ga proglasi na tem shodu narodno-napredna Ljubljana za lažnika, zato se pa ni hotel vkljub uljudnemu vabilu udeležiti tega shoda.

Nagovor dr. Kokalja.

Shod je otvoril predsednik sklicujočega društva, dr. Kokalja. Iskreno je pozdravil navzoče in konstatoval, da je tako ogromno število udeležencev porok, da se zavedajo pristaši narodno-napredne stranke svoje dolžnosti kot volilci. Volilni boj, je rekel govornik, je že pred durmi in se je že pričel. Kakor v vsakem volilnem boju, tako tudi zdaj narodno-napredna stranka zastopa svobodomiselna načela, ki so nam vsem sveta. Kot čista stranka je postavila narodno-napredna stranka za kandidata v državni zbor moža čistih rok. (Viharni klici: Živio Hribar!) Ne gre se tu za osebo, ampak za stranko. Tudi Hribar ni nastopil zase, ampak za stranko. Zato je dolžnost vseh narodno-naprednih volilcev ljubljanskih, da 14. maja vsi do zadnjega pridejo na volišče in volijo našega kandidata.

Proti županu Hribarju se bje silen boj od vseh nasprotnikov. Najhujši in obenem najostudnejši se pa bje od klerikalne strani. V „Slovenca“ se bje naravnost nesramen, nespodoben boj proti njemu. Čuditi se je, da se naši nasprotniki ne bore proti narodno-napredni stranki in njenim načelom, ampak proti osebi našega kandidata. Nizkotni napadi nanj se bero vsak dan v „Slovenca“, tako nizkotni kakor v Ameriki, kjer se po listih nasprotnikom očita vse, kar pride piscu na jezik. Zato se je čuditi, da „Slovenec“ ne očita županu Hribarju celo, da je svojega starega očeta umoril. (Klici: Do 14. maja se zna to še zgoditi!) To bi bil čisto ameriški žanr! Naravnost pobalinsko je pa izigravanje dr. Tavčarja proti Hribarju. Ko je pred šestimi leti kandidiral dr. Tavčar v državni zbor, so ga klerikalci grizli in niso našli na njem nobene dobre lastnosti. Zdaj pa „Slovenec“ istega dr. Tavčarja vsak dan nekrvavo žrtvuje! (Klici: Dobro!) Hribar je bil preteklih šest let z malimi izjemami vedno v čislju „Slovenca“, danes je pa vsaka številka tega lista nabita napadov nanj. Vsi

veste, da so ti napadi neosnovani in neutemeljeni. (Res je!) Reči pa moramo, da je žrtev teh napadov postal klerikalni kandidat Kregar. Od zadnjega našega shoda pred 14 dnevi pa je Kregar pozabljen in zapuščen kot tista otožna vdova v pesmi. (Smeh.) Ti vehementni napadi v „Slovenca“ so pa znak bojazni in strahu klerikalcev pred nami. (Klici: Zakaj dr. Šusteršič ne kandidira v Ljubljani? Zakaj je pobegnil v varno zavetje okolice?) Dokaz so pa tudi, da smo si mi izbrali pravega moža za kandidata.

„Slovensko društvo“ je povabilo na današnji shod tudi dr. Šusteršiča prav vljudno in mu povedalo, da se bo na shodu odgovarjalo na njegova „izvajanja“ preteklo nedeljo v „Unionu“. Naznaniti moram, da dr. Šusteršiča ni tukaj. (Klici: So mu prevročila tla! Boji se odkritega boja; pravi, da ima nujnejše opravke danes, danes teden pa ni imel nobenega nujnega opravljanja, kot da je lagal v „Unionu“! Fej hinavec!)

Ko je predsednik imenoval za zapisničarja kontrolorja Trstenjaka, za reditelja pa obč. svetnika Turka in Predoviča in posestnika Trpinca, povzel je besedo

župan Hribar,

ki je ob velikanskem navdušenju govoril sledeče:

Njegovo veličanstvo je torej izpregovorilo. On namreč, ki absolutno vlada v kraljestvu vesoljnega klerikalizma na Slovenskem. Njegov govor pa ni bil podoben dostojnemu razodetju najvišje volje, temveč strastnim izbruhom rabeljsko navdahnjenega fanatika.

Črna zavist mu je bila podlaga, jeza in sovraštvo glavni poticali. Kaj ne, kako plemenito in predvsem kako pristno krščansko! Pa vendar ima mož o vsakej priliki polna usta krščanstva, čigar vzvišeni nauki ne poznajo ne zavisti ter ne jeze in sovraštva.

In čemu je ta poglavar tipičnega klerikalizma izbruhal ves svoj žolč pred poslušalce, katere so mu nagnali skupaj njegovi hlapci? Razodel je to sam. Zato, da je ubijal po njegovi trditvi itak že mrtvo narodno-napredno stranko in uveljavljal krščansko svojo ljubezen nasproti moji malenkosti. Zakaj mu pa tudi, sledeč pozivu svojih političnih sodelavcev in Vaši volji, častiti gospodje volilci, razdiram njegove kroge? Naravno je, da sem mu zaradi tega na poti in verjemite mi, da bi moja glava padla pod sekirko kakega klerikalnega Maljutke Skuratova, ko bi živel v dobi Ivana Groznega, kateremu je naših klerikalcev poglavar po svojem vedenju in hotenju tako zelo soroden.

Toda časi, ko se je neljubih ljudi bilo mogoče iznebiti na označeni način, so minoli. Zato se pa današnjih avtokratov poloteva jesa zaradi njihove onemoglosti; v jesi pa razodevajo želje in hrepenenja lepih svojih duš. In tako nam je razodel on, na čigar besede mora prisegati vsak slovenski klerikalec, da bi me želel videti berača. Zares, kolika slast bi bila za njegovo srce, ko bi me na priliko videl ob petkih hoditi po Ljubljani od hiše do hiše, od prodajalnice do prodajalnice ali celo ko bi me prišel oba pred eno njegovih graščin in

prosečega miloščine zamogel odpoditi s svojimi psi.

Toda Bog, čigar ime naši klerikalci zlasti ob času volitev tako radi in tako bogostoma po nemarnem imenujejo, je pravičnejši, kakor bi oni radi, da bi bil, ter mi je dal pošteno, dasi skromno eksistenco. In zaradi tega taka zavist! Jaz klerikalnemu poglavarju na to polje ne bom sledil; nasprotno: prav iz srca mu privoščim, da se zdrav in zadovoljen v krogu svoje rodbine še dolgo vrsto let veseli svojih dveh graščinskih posestev, kateri je kupil za 1.150.000 kron. (Klici: To je tisti veliki revež, ki govori o nesebičnem delovanju za narodov blagor!) In ako je govoril o čistih rokah, tedaj ga zagotavljam, da bode imel vedno mirno in krepilno spanje, ako so njegove roke tako čiste, kot so moje. (Klici: Dobro! Šusteršičeve roke so umazane od žlindre! Njegovih rok se drži kri koroških Slovencev, ki jih je politično umoril s sveto volilno reformo!) — Če mi je pa v izgled postavljaj du-najskega župana dr. Luegerja, ki ob letni funkcijski pristojbini 48.000 K baje strada, tedaj moram pač reči, da je to skrajno neokusno. Dr. Luegerja izredne zmoglosti in neutrudljivo delavnost, katera mu je nakopala sedanjjo težko bolezen, cenim jaz ravno tako, kot vsak nepristranski sodeč človek; vem pa, da bi ta izredni mož, s katerim sem večkrat imel priliko prav kolegijsko občeati, sam glasno in odločno proti temu protestoval, da se njegova oseba zlorablja v volilni borbi proti meni.

Poleg te neokusnosti pa je glav-var naših klerikalcev zagrešil tudi drugo, zlorabivši akte svoje odvetniške pisarne v to, da mi očita zadržavanje delavskih plač. Odkrito rečeno, jaz bi česa takega zmožen ne bil proti svojem največjemu osebnemu sovražniku, nikari že proti političnemu protivniku. (Klici: Šusteršičeva nesramnost ne pozna nobenih mej. Česar je morda sam zmožen, očita drugim!) Gospoda moja! 31 let sem samostojen in služilo je pri meni mnogo uradnikov in drugih uslužbencev; potrebo sem imel v tej dobi najemati razne delavce in priliko dajati naročila mnogim obrtnikom — zlasti v Ljubljani: te vse kličem za pričo, da nikdar nikomur ni vinarja odtgal nisem in da sem vsikdar kulantno plačeval. (Res je!) Zgodilo se je pa, da sem k delom v radeških gozdih dobil nevestnega in nezvestega nadzornika, ki mi je s svojim ravnanjem napravil nepreračunljivo škodo. Po tem nadzorniku izplačal sem delavcem — in sicer mnogokrat nezasuženo — čez 18.000 kron. Nastala je pa dne 15. avgusta m. l., ko sem odslavljal omenjenega nadzornika, diferenca v tem, da ni bilo konstatovano, če je izročil vse zaračunano delo. A tudi takrat nisem pridržal ni vinarja, temveč izročil sem vso vsoto — šlo se je za 716 K 2 vin. — na licu mesta vpričo odslavljenca svojem gozdarju s naročilom, naj jo odslavljenemu uslužbencu izroči, kadar se konstatuje, da je vse zaračunano delo izvršeno in oddano. To je faktum; vse drugo je debela neresnica. Naravnost neodpustljivo pa je, ako kdo trdi, da sem ukazal delavcu podpisati pobot-

nico, plačal pa da nisem; neodpustljivo zlasti zato, ako oni, ki kaj takega trdi, dobro ve, da jaz pobotnic zahteval nisem, temveč, da jih je nadzornik delavcem iz lastnega nagiba vnaprej pošiljal. On je namreč pač dobro vedel, da denar vselej tudi prejme. — Klerikalni glav-ar se je pokazal s to obdolžitvijo mojim osobnim in ne le političnim sovražnikom. Jaz mu pa ne bodem vračal nemilo za nedrago; temveč mu želim le, da bi on na obširnih svojih posestvih ne doživel nikdar tako žalostnih izkušenj z delavci, kakor sem jih jaz v radeških gozdih.

Gospoda moja! Ko tako človek sliši njegovo klerikalno veličanstvo s priučenim patosom deklamovati o njegove velike ljubezni do delavstva in z bobnečim glasom vzklikati: „čisti rok sem, ničesar si nisem pridobil“. (Klici: Hinavec! Z ljudskim denarjem si je nakopal milijone!) obhajale bi ga skoro misli, da vzorni mož vse svoje letne dohodke prav po bratovski deli med svoje sotrudnike (Žlindra!) in da se je, ker mu tega velikega čina samozatajevanja še ni dovolj, odločil med „dobro verno ljudstvo“, razdeliti svoji graščinski posestvi, sam pa stopiti v ubožni red bosopetih minoritov. (Klici: Je že bil enkrat tam, pa mu ni „tavalalo“, ker mu niso pustili do veljave in do denarja!) Koliko je prva predpostav-resnična, ve nam povedati personal njegove pisarne; da se uresniči druga, moral bi pa preje prodati iskra paradna konja, katera je še le pred nedavnem kupil od kneza Windischgrätza. (Klici: Za 1300 gld.! Aha, to je tisti berač!)

Toda, častiti gospodje volilci! oglejmo si ostala očitjanja našega klerikalnega poglavarja. Moje nazore glede načina, po katerem naj bi se končno že rešilo — in to temeljito rešilo — vprašanje uredbe učiteljskih plač, proglašam kar enostavno za neizvedljivo. Taka trditev je — da se mi izrazim — predčasna. Doslej namreč, v državnem zboru ni še nihče resno mislil na to, da se učitelstvo podrži. Tak predlog treba je šele lancovati in videlo se bode, če je res tako brezupen, kakor bi se — samo zato, ker sem ga sprožil jaz — rado dokazalo. Da so težave, vem sam in sem tudi omenil morebitnih ovir; toda vsi vemo, da so se v našej državi že izvedle stvari, katere so se na prvi pogled zdele neizvedljive. — Seveda, ako bi se tem potom ne moglo priti do cilja, morala se bode rešiti v kranjskem deželnem zboru, kjer bi se bila itak že rešila, ko bi rešitve ne bila zadrževala klerikalna obstrukcija. (Tako je!) Vse drugo, kar je v tem oziru govoril poglavar naših klerikalcev, je „lari-fari“; kajti v trenutku, ko je bil v finančnem odesku deželnega zbora izjavil, da njegova stranka pripusti samo draginjsko doklado in da bode vsak dalje sega joč predlog za zvišanje učiteljskih plač vedela z obstrukcijo preprečiti, bilo je raspravljanje o kakem takem predlogu le potrata časa.

In ker se mi s tako emfazo očita, da prav nič ne poznam socialnih potreb, naj bode omenjeno, da sem

bil jaz prvi, ki je začel energično akcijo za napravo delavskih hiš za uslužbence tobačne tovarne in sicer zato, ker je največje tovarniško podjetje v našem mestu. Že sem bil skoro uspel, kajti nazajeno mi je že bilo, da me tobačna režija v kratkem naprosi iti jej na roko pri kupovanju enega izmed dveh obširnih zemljišč, na katerih se je nameravalo zidati delavske hiše, kar me meseca februarja 1899. leta iznenadi razpis deželne vlade, v katerem se mi je naznanilo, da je tobačna režija „delavskemu stavbnemu društvu“ dovolila 500 gld. prispevka, delavce tobačne tovarne pa da se je obvestilo, naj jim namera tobačne režije, sezidati lastne delavske hiše, ne zadržuje od pristopa k „delavskemu stavbnemu društvu“. Klerikalci, ki so to društvo ustanovili, so torej izbrali situacijo, da izbijajo za društvo prispevek in da pomnože število društvenega članstva. Vsed tega njihovega ravnanja je pa tobačna režija potem, ko je še deželni predsednik Hein iznašel, da je za delavce in delavke tobačne tovarne veliko zdravje, ako stanujejo daleč od tovarne, češ da morajo na ta način vsak dan napraviti dosti za cirkulacijo krvi tako potrebne hoje, opustila misel sezidati v Ljubljani delavske hiše. Drugod jih je seveda napravila. — Ako me, častiti gospodje volilci, pošljete v državni zbor, zavzel se bodem za stvar vnovič in sem tudi prepričan, da jo — ker bodem kot poslanec in župan mogel nastopiti s tem večjim vplivom — tudi dosežem.

Sicer bodem pa, ker se je sedaj vprašanje glede stavišča za mehanične delavnice državnih železnic rešilo tako, da je prosto postalo ono zemljišče, katero je mestna občina v ta namen določila, občinskemu svetu priporočil, da del tega zemljišča porabi za stavbo delavskih hiš ter v ta namen dovoli par stotisoč kron. Ker bode potem dotično posojilo moralo biti sklenjeno v deželnem zboru, pokazalo se bode takoj, če je res klerikalna ljubezen do delavstva tako pristna, kakor zatrjujejo. (Klici: Klerikalcem so delavci toliko mar, kolikor si upajo imeti od njih koristi!) V drugem važnem socialnem vprašanju nismo našli pri klerikalcih pravega umevanja. Kakor veste, gospoda moja, projektuje občinski svet napravo tržnice, ki ima biti urejena tako, da se bode mogoče mestni občini boriti proti vedno naraščajoči draginji živil. Za napravo te tržnice je treba denarja, za najetje tega denarja pa sklepa deželnega zbora. A dasi je zgradba tržnice stvar, ki interese vse sloje ljubljanskega prebivalstva, vendar ni bilo dobiti pri klerikalcih pritrditve za sklicanje deželnega zbora v ta namen, da bi se bila rešila ta zadeva in pa še neki drugi sklepi občinskega sveta, ki se tičejo najetja posojil za nujno potrebne šolske zgradbe.

Poglavar naših klerikalcev se zanima v zadnjih časih tudi zelo za mestne delavce. Ti, gospoda moja! peč lahko vzkliknejo: bog nas varuj naših prijateljev. — Mar bi namreč bilo klerikalcem mestnih delavcev, ko bi ne imeli volilne pravice. (Klici: Vsek mestni delavec ima po en glas,

ki bi ga radi dobili klerikalci.) Mestni delavci bodo sami dovolj razsodni, da izprevidijo, kaj imajo pričakovati od klerikalcev. Kakor jih doslej ni, jih pa tudi v bodoče ne pozabi občinski svet, in jaz morem že danes naznati, da pripravljam predlog, po katerem naj bi se onim delavcem, ki služijo pri mestu že 10 let, plačevala tudi nedelje in prazniki. (Tako je prav!)

Ker že govorim o socialnem delu, naj še pripomnim, da sem dne 11. t. m. posredoval v o. kr. finančnem ministrstvu glede uvrstitve Ljubljane v II. razred pri odmeri dejalnostnih priklad za državne uradnike in da sem prejel v tem oziru zadovoljna zagotovila. Razloček med mano in klerikalnim vsegamogočnem je torej pri vsem vprašanju bistven: on obeta; jaz sem storil. (Bravo! Tako je!)

Da umevam socialno nalogo, pokazal sem jaz in pokazala je narodno-napredna stranka z zvišanjem plač deželnim in magistratnim uradnikom. Kar se zlasti poslednjih tiče, bodi pripomnjeno, da so bile, ko sem nastopil leta 1896 županstvo, smešno nizke. Uradniki, ki so služili po 25 in 30 let, so prejemali namreč po 600 gld. na leto; konceptni uradniki pa so bili vkljub manjši možnosti za službeno napredovanje za polovico slabše plačani, kot njihovi vrstniki v državni službi. To krivico je popravil po mojem nasvetu občinski svet leta 1898., katerega leta so se vsem ostalim uslužbencom mestnega magistrata zvišali njihovi službeni prejemki. Tej regulaciji plač je morala lani slediti druga in se mora reči, da šele sedaj uživajo magistratni uradniki primerne prejemke. Klerikalci jim jih seveda zavidajo in s tem najboljše dokazujejo, koliko je verjeti njihovim tiradom o socialnem delu. (Tako je!)

Gospodje volilci! Da je vse to potrebovalo pokritja v občinskem proračunu, je umevno samo po sebi. Poleg tega pa so vsled potresa nastale nove potrebe, ki dotlej niso bile poznane. In tako je regulacija, je obširno razprostranjena in v zdravstvenem oziru neobhodno potrebna kanalizacija mesta, so šole in dobrodelne naprave stale obilo denarja. Naravno je, da so se morale vsled tega zvišati občinske priklade. Klerikalni poglavar je izračunal, da bi bil svoje poslušalce spravil v kurjo polt, da so se te priklade pomnožile za 316%. Iz srca obžalujem poslušalstvo, katero se mora obdelovati s takimi argumenti; ne manj pa govornika, ki mora računati s takim poslušalstvom! (Istina!)

Resnica je, gospoda moja! le ta, da ima Ljubljana manjše doklade, kot večina — morebiti se celo ne bodem motil, ako rečem: kot vse — občine v naši deželi; pa tudi manjše kot vsa ostala deželna glavna mesta naše države. (Tako je!) Resnica je tudi, da je občinske priklade zaradi novih potreb, ki vedno naraščajo velikim občinam in med katerimi je zlasti preskrbovanje ubogih vsled krivične postave, katero so pomagali sklepati tudi naši klerikalci, moral zvišati celo od klerikalnega poglavarja tako obožavani dr. Lueger na Dunaju.

Po mnenju naših klerikalcev je pri mestni upravi v Ljubljani vse za nič: najbolj zanič sem pa jaz. (Smeš.) Seveda, kadar to kaže, se celo govori o mojih zaslugah; trdnega klerikalnega prepričanja pa nikakor ne moti, ako isti, ki me je kdaj proslavljali, sedaj, ko — po Vaši želji, častiti gospodje volilci! — kandidujem, ne najde na meni dobre dlake več; mestno upravo pod mojim vodstvom pa najde kot najslabšo na svetu.

Drugod so pač drugega mnenja. Naše novejša mestne uredbe služijo drugim, tudi večjim mestom, kot je Ljubljana, za vzor, in ni še davno tega, ko se je v celovškem občinskem svetu slava pela mnogim modernim uredbam v Ljubljani. (Tako je!)

Sodite torej sami, častiti gospodje volilci, če sem res tako za nič, kakor bi se vam is „Uniona“ sem rado dopovedalo.

Očita se mi pa tudi servilnost, češ, da se valjam v prahu pred vsakim deželnim predsednikom. Ne vem, kako njegovo klerikalno veličanstvo obdaje „deželni predsednik; toliko pa vem, da tako daleč stvari še niso dospelo, da bi gospod Schwarz moral „pred njim padati do nog“. Jaz za svojo osebo smatram za svojo dolžnost z vsakim olikancem — pa naj bode po nesreči tudi deželni predsednik — občevati tako, kakor se za omikanega človeka spodobi. (Tako je!) Kako pa suam županske in mesta ljubljanske pravice varovati proti vsakemu posegateljstvu s strani deželnih predsednikov, o tem naj še vsegamogočni gospod iz „Uniona“ pouči pri baronu Heimu ali pa v rezervatnih spisih deželnega predstava, če mu jih gospod Schwarz da na razpolago.

Sicer bodo pa, kakor iz tega očitanja sledi, klerikalni poslanci morali z višjimi uradniki — in seveda tudi z ministri — občevati po gorijsko zarobljeno; presodite torej Vi, častiti gospodje volilci, kdo je v stanu zasvoje mandatave več pridobiti, ali poslanec z zarobljenim ali poslanec z vpludnim občevanjem.

Seveda mi grozi njegovo klerikalno veličanstvo, On, ki je vse, in ki vse premore, On, brez čegar vednosti ne sme pasti niti las s kake plešaste klerikalne glave, da me na Dunaju osami. Kakšna megalomanija! Kot da bi on imel v žepu že vse bodoče državne poslance; kot da bi le-ti morali ubogati vsakemu njegovemu migljaju, kakor mu ubogajo doma njegovi hlapci.

Naj si ta objestni mož enkrat za vselej zapomni, da mene nič ne vleče v kak klerikalen klub; da sem pa — in nič drugega nisem danes štirinajst dni dejal — vedno pripravljen sodelovati z vsakomur v splošno narodnih vprašanjih in zaradi tega vstopiti — ne da bi količkaj odstopil od svojega narodno-naprednega programa — v klub, v katerem bodo slovenski in hrvaški poslanci. (Živio klici!) Oseba načelnika ne mogla bi mi biti v tem oziru zapreka; poudarjam pa vnovič, da danes še nikakor ni gotovo, da se bode predsednik tega kluba pisal za dr. Šusteršiča. (Prav gotovo ne!)

Sicer je pa mož, čigar ime sem ravnokar imenoval, podal nam v svojih izbruhih onemogle jeze proti moji kandidaturi pravo sliko svojega narodnjaštva z dragocenim priznanjem, da ne deluje pri nobenem narodnem podjetju, kateremu na čelu bi bil jaz. On je sicer nedosleden, ker je dober mesec dni pred tem meni kot predsedniku pripravljalega odbora naznanil, da prav rad pristopi k dotični akciji: (Čujte!) A odkril nam je v tej nedoslednosti vendar svoje srce. To srce pa je mrzlo, kakor takrat, ko je tako hladnokrvno žrtvoval svoje koroške brate svojem vladohlepu, (Ogorčeni klici: fej! sramota!) Jaz, ki sem v tem oziru diametralno nasprotnega mnenja, sanjal sem o možnosti nekega skupnega delovanja vsaj na narodnogospodarskem polju. Ako do tega ne pride, pade naj vsa odgovornost na njegovo intransigentnost in posebne vrste narodno prepričanje.

Danes 14 dni sem se dotaknil raznih železniških zvez, ki bi se naj zgradile in od katerih bi imela Ljubljana veliko korist. Rekel sem, da v železniškem ministrstvu mislijo na tretjo železniško zvezo Dunaja s Trstom. Dr. Šusteršič je v svojem nedeljskem govoru dejal, da je ta moja trditev laž. Ne vem, če je to pripisovati njegovemu osebnemu razpoloženju. Protestiram pa proti temu. Umrli sekijski šef Wurmb mi je nekoč v svoji pisarni pokaval na karti črto, kje naj bi šla tretja železniška proga od Dunaja do Trsta. V tej črti je ležal Kamnik in tudi Ljubljana. „Nemško nacionalna korespondenca“ pravi zdaj, da to ni res, da vlada ne namerava speljati tretje zveze s Trstom. Mogoče je to zdaj, ker je nov železniški minister, ki tudi ne ostane večno na svojem mestu. Nikakor ni izključeno, da bi ljubljanskega mesta poslanec ne dosegel tretje železnične

zveze Dunaj-Trst skozi Ljubljano, ako se s vsami močmi zavzame zanjo. (Tako je!)

Klerikalno veličanstvo je v nedeljo izjavilo, da garantira, da jaz niti en meter železnice ne dosežem. Dr. Šusteršič govori, kot bi bil že železnični minister. (Klici: Upa, da še bo, ker mu naslov „ekscelencia“ tako roji po glavi, da še njegova žena govori o tem!) Jaz pa pravim, da tudi minister ne doseže vsega, kar je njegova volja, ampak se mora ukloniti premnokrat zahtevi poslancev. (Tako je!) Klerikalna stranka ali kakor jo zovejo „Slovenska ljudska stranka“ ni dosegla niti en meter železnice. Dolenjsko železnico sta dosegla Schwegel in Suklje, ki je bil takrat še v naprednem taboru, vrhniško sem pa dosegel jaz s pomočjo konzorcija, ki jo ima še zdaj v rokah. Upam, da s tem konzorcijem dosežem tudi podaljšanje vrhniške železnice do Sv. Lucije.

Kar se tiče znižanja hišno-najemninskega davka v Ljubljani, pa se je že pred osmimi leti razpravljalo o tem v mestnem občinskem svetu in uspeh tega razpravljanja je, da na podlagi takrat storjenih sklepov ministrstvo pripravlja zakon za znižanje hišno-najemninskega davka. Taka je stvar in nič drugačna. Ni verjeti vestem, ki prihajajo v tem oziru od nasprotnikov. (Istina!)

Prehajam na restavriranje ljubljanskega gradu; To restavriranje bo mogoče le s krepko podporo vlade, kakor sem rekel danes 14 dni. Tudi o tem restavriranju se je govorilo v nedeljo v „Unionu“ in govoril je seveda zopet dr. Šusteršič. Kar se je ta dan na tem shodu govorilo o slovenski umetnosti, je naravnost barbarsko, neollikano! Ako se govori, da je smešno ustanoviti umetniško galerijo na Gradu, da je nesmiselno napraviti knjižnico ondi, kjer so bili zaprti lumpi in barabe, katerih tovariši istih lastnosti da, se še danes klatijo po grajski planoti in gozdih, je to znamenje, da je tisti, ki je to govoril, prespal najmanj 100 let. (Klici: Dr. Šusteršič ima smisla za tisto umetnost, kako se skubi slovenskega kmeta!)

V zvezo z ljubljanskim gradom je spravil klerikalni poglavar delavske hiše, češ, od njih bodo imeli ljubljanski obrtniki več dobička kot pa od ljubljanskega gradu, če ga restavrirajo. Dobiček od delavskih hiš je za obrtnike samo enkratni, a tudi malenkosten, ker glavna stvar je material. Z restavriranjem ljubljanskega gradu pa pritegnemo tujski promet na Ljubljano in kolikega blagoslova je ravno tujski promet za deželo, dokazuje Švica, kjer bogati tuji puščajo vsako leto mnogo milijonov domačinom. Ako se pa pritegnejo tuji na Ljubljano, imeli bodo naši obrtniki in trgovci stalen dohodek, ki se bo od leta do leta večal. Ako se še pomisli, kako mične izlete imamo iz Ljubljane v krasno okolico, je gotovo pameten namen mestne uprave, da deluje na to, da se povzdigne promet tujcev v naši prestolici. (Tako je!)

Že leta 1898, sem bil za splošno in enako volilno pravico. Dr. Šusteršič je pa trdil, da sem kot predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke pošiljal lani državnemu zboru peticije proti splošni in enaki volilni pravici. Taka trditev je ostudno krivljenje dejstev. Peticije so bile naperjene proti krivici, ki so se nameravale zadati našemu meščanstvu in koroškim Slovincem. (Klici: In so se tudi storile po zaslugi dr. Žlindre!) Naj si zapomni dr. Šusteršič, da ga bo duh v politično smrt obsojevali koroških Slovinci, če hodil strašiti in da ga bo ta duh še pogosto vznemirjal. (Klici: Dr. Šusteršič nima nobene vesti!)

Dr. Šusteršič je prerok. (Klici: Saj je lahko, ko govori iz njega po lastnem satrdilu sv. Duh!) Gospoda, rečem vam, da je dr. Šusteršič slab prerok, prerok „slamojedel“. (Smeš.) Trdil je, da pade leta 1908, ljubljanski magistrat v klerikalne roke! To je pač višek do-

mišljavosti! Z zavestjo in prepričanjem lahko rečemo, da se vkljub vsem klerikalnim zvijačam in nepoštenim sredstvom nikdar ne posreči našim klerikalcem polastiti se najtrdnjše slovenskenarodno-napredne trdnjave Ljubljane! (Viharni klici: Nikdar! Od klerikalcev se ne damo jahati! Naj svoje blagoslove obdrže zase!) 14. maja boste dali klerikalni pohlepčnosti po Ljubljani tak odgovor, da ji bo dolgo zvenel po ušesih in da si enkrat za vselej izbižejo iz glave še kdaj stezati svoje grabežljive roke po naši prestolnici. (Klici: Ljubljana je prepovedano jabolko za klerikalce, zato jim tako dihi!)

Klerikalci pravijo, da narodno-napredne stranke ni več. Čudno je, da klerikalci zdaj tako besne, ko vidijo naše močne vrste. Nimam sicer proroškega duha, vendar lahko rečem z vso gotovostjo, da bo narodno-napredna stranka iz sedanje volilne agitacije izšla močnejša, nego je bila kdaj in da bo še hujski oreh za klerikalce nego doslej. (Klici: Tačō trd, da si polomijo z njim vse zobe!)

Odkar kandidiram za državni zbor, berete dan za dnevom v „Slovenca“ same neresnice o meni. Ne zdelo bi se mi nič čudno, če bo jutri zapisano v „Slovenca“, da sem na Dunajski cesti pobil človeka. (Klici: Se prav lahko zgodi!) Rečem vam, da niti tretjina tistih očitaj ni res. (Klici: Nič ni res!) Očitajo mi dohodka. Kako pritrane so njih trditve, naj se prepriča vsak iz moje naznanjene osebne dohodarine dohodarinskemu uradu. Kar se tiče tiskarne Dragotina Hribarja, mi očitajo, da je ustanovljena iz političnih ozirov in da mislim ustanoviti svoj dnevnik. To ni resnica in z dr. Koerberjem v tem oziru nisem govoril niti besede.

V „Slovenskem Narodu“ me moji prijatelji branijo pred „Slovenčevimi“ napadi. Te branitve so pač pregoreče in naj mojih zaslug nikar tako ne povzdigujejo. „Slovenec“ pravi, da sem vso tisto hvalo in branitve jaz sam spisal, rečem vam pa, da niti ene besede v tem oziru ni moje v „Slov. Narodu“. (Istina! Op. ured.) Klerikalci me hočejo ubiti kot kandidata, zato sem moral govoriti o sebi danes tukaj. Na vas je, častiti gospodje volilci, da me ali obsodite, ali pa izvolite dne 14. maja. Vendar obsodbe ne pričakujem!

Viharno ploskanje je zabučalo po dvorani, venomer so pa doneli močni klici: Živio Hribar! On mora biti naš bodoči poslanec! Le njega bomo volili in nikogar drugega.

Ko se je poleglo ploskanje in klici, vprašal je dr. Kokalj, če želi kdo izmed volilcev narodno-napredne stranke besede. Ker se ni nihče oglašil, stopil je na govorniški oder

dr. Tavčar,

ki je viharno pozdravljen govoril takole:

Slavni zbor! Čital sem v nekem listu, da pridem na današnji shod kortežirat za našega kandidata, župana Ivana Hribarja. In če bi to res bilo, bi v tem ne tičalo nič sramotnega. Hribar je zame že dostikrat kortežiral, in če ga prav poznam, bode tudi v bodoče še zame kortežiral, ako bi to potreba nanesla! (Živio klici!) Valjo temu pa sem prepričan, da kandidat Hribar nikakega posebnega kortežiranja ne potrebuje. (Tako je!) Ako želi častno breme državnoborskega poslanstva nase prevzeti, bi moral današnja Ljubljana preklicano ne hvala ležna biti, ako bi mu ne hotela podeliti te časti, katere pa je v vsakem oziru podobna trnjevi kroni in ne lavorikovemu vencu. (Tako je!) Ali Ljubljana bi morala biti tudi slepa, ako bi pri bodoči volitvi ne stala za svojim županom. Imed protikandidatov pride samo eden v poštev. Naše nemstvo je suho drevesce, in če tudi zadnje čase nekateri politični vrtnarji to drevesce skušajo precepiti s klerikalnim prijateljstvom (smeš) ti vrtnarji ne bodo imeli sreče! Istotako ne verjamemo v te, da bi soc. demokratična stranka dobila našo belo Ljubljano v

svoje roke. Njeni voditelji imajo sicer široka usta in bobneče glasove (smeš) več pa je vpitja in krika, nego prave in resnične moči. Ostane torej edini protikandidat, to je kandidat naših klerikalcev. To je vsega spoštovanja vredni obrtnik in pasar, gosp. Ivan Kregar (smeš), katerega je klerikalna stranka v deželnem stolnem mestu posadila na svoj ščit! Gospod Ivan Kregar je v zasebnem življenju vse časti vreden mož, izvrsten obrtnik in dober rodbinski oče — ali kot politična kapaciteta je podobna strahu, ki je sredi vote, okrog kraja ga pa nič ni (smeš). In če je Ljubljani izbirati med Hribarjem in Kregarjem, nahaja se v položaju, kot bi ji bilo izbirati med svetlim cekinom, in pa med nikelnastim počenim grošem (viharen smeš). Zato rejam pravim, Ljubljana bi morala slepa biti, če bi se dne 14. maja izrekla za Ivana Kregarja niklasti, počeni groš.

Sicer pa nočemo uganjati nikakega osebnega bogočastja! To bogočastje prepustimo klerikalni stranki! Res je, brez pomena ni oseba kandidatura. Glavna stvar pa vendarle ni, glavna stvar je ideja, katere je postala zmagonosna pri volitvi. (Tako je!) In tako se bo tudi pri volitvi dne 14. maja pokazala zmagonosna tista ideja, katere je bila in bode tudi v bodoče duša naši stranki, in katere je predsem navdajala javno življenje zadnji desetletji v našem lepem mestu. In to je ideja neizprosnega boja proti klerikalstvu, proti reakciji, katere glavni zastopnik je g. dr. Šusteršič v deželi. (Tako je! Res je!) Ta steza sedaj svoje dolge prste po Ljubljani, dobro vedoč, da je napredna stranka le tedaj pobita, če se ji iz rok iztrga to mesto. (Tako je!) Upajmo, da bo dne 14. maja bela Ljubljana temu političnemu požrešnežu (smeš) dostojno odgovorila, s tem, da izbere Ivana Hribarja svojim državnim poslancem, ter tako zopet in zopet dokumentira, da je neizprosna sovražnica naših klerikalcev, (burno ploskanje) in da je ni volja, postati dekla gospoda Ivana Šusteršiča! (hrupno ploskanje.) — To je edini pomen za bodoče državnoborske volitve v Ljubljani, in naše mesto bi moralo zatajiti celo svojo preteklost, ako bi pri tej volitvi, — brez ozira na osebo kandidatovo — visoko ne dvignilo zastave svobodoljublja in naprednosti! Punktum! (Tako je!)

Po vsem tem pa se zopet povrnem k osebi našega kandidata! To spričevalo mu mora dati vsak pravičen sodnik, da je rahločuten človek, ki nikomur nič žalega ne želi, ki nikomur nič žalega ne stori. (Odobravaje.) Našega Ivana Hribarja je sama in gola dostojnost, in gotovo je v vsakem pogledu dostojnejši in spodobnejši od mene. (Smeš.) Ali ta dostojnost mu ni nič pomagala pri dr. Ivanu Šusteršiču. Ali taka agitacija se sama obsoja in je posebno nevredna stranke, kateri na čelu stoji škof Anton Bonaventura, kateri hoče biti apostol Kristusov, zastopnik miru in ljubezni! (Klici: Zastopnik sovražstva je!)

Naš kandidat lahko prenese vso to gonjo. Ako bi Hribar delal čudeže, bi ga Šusteršič in njegovi istovredni tovariši kamenjali, kot so Judje krizali Krista. (Odobravaje.) Ta klerikalna agitacija proti Hribarju je pa nad vse smešna. Z njo se škoduje samo lastni stranki.

Nikdar še nismo doživeli, da bi se zgodilo, kot se dogaja zdaj, da vodi Gostinčarja dr. Šusteršič po volilnem okraju, kjer kandidira na zmoglostih ubogi kandidat. Nikdar še nismo slišali, da bi kdo drug govoril namesto kandidata, kot dela to dr. Šusteršič, ki pravi na shodih Gostinčarjevih: Ljudje božji! Prepričani smo vsi, da je Gostinčarjeva butica prazna (viharen smeš), zato vas ne bo mogel zastopati v državnem zboru. Vendar število naših poslancev mora biti popolno, zato le izvolite Gostinčarja, ker boljše ga človeka pri najboljši volji nimamo za vas. (Smeš. Klici: Žalostna stranka!) Ker Gostinčar ne bo znal nič za vas storiti, vas bom pa kar jaz zastopal, saj bom tako imel

vso deželo jaz pod komando! (Smeh.) Gospoda, to se pravi smešiti svojega kandidata. Na drugi strani se pa isto tako smešiti klerikalni kandidat, ako se proslavljajo njegove lastnosti, ki jih močnik nikdar imel ni in jih ne bo.

Glede ljubljanskega potresnega posojila, o katerem se je v državnem zboru leta 1901 razpravljalo, moram dati na „Slovenčev“ zavijanje primeren odgovor. „Slovenec“ in dr. Šusteršič pravita, da je bila vlada tega leta voljna odpisati Ljubljani vse potresno posojilo — jaz pa da sem bil kot poslanec ljubljanskega mesta proti temu odpisu, katerega je predlagal Vencajz in njegovi tovariši. Gospoda, če bi bilo to vse tako res, kakor kričita dr. Šusteršič in „Slovenec“, bili bi vi že takrat t. j. 1901 zvedeli o tem in klerikalci bi bili takrat poskrbeli, da bi me bili obesili. Stvar je pa hudobno zavita in popolnoma izmišljena v tej obliki, kakor jo pripoveduje dr. Šusteršič. Resen človek se mora smejati, kakšna sredstva rabijo naši politični nasprotniki pri volilni agitaciji proti nam.

Stvar je bila v resnici taka-le:

Omenjenega leta smo hoteli na Dunaju doseči olajšave glede ljubljanskega potresnega posojila. Vedeli smo, da je čisto nemogoče, da bi vlada odpisala vse potresno posojilo. Tudi dr. Šusteršič je to vedel, pa je vrgel meni poleno pod noge. Dejal je: Vse se mora opisati! Ustanovil se je takozvani „Notstands-ausschuss“ (odsek za bedo), pri katerem je prišel na vrsto dr. Šusteršičev predlog, naj se odpise večmilijonsko ljubljansko posojilo. Pri Nemcih, Čehih in Poljaki je nastal zaradi tega silen vršič. Ako bi se v Ljubljani odpisalo vse potresno posojilo, morali bi drugi narodi, ki imajo tudi svoje potrebe, dobiti okoli 40 milijonov od države, ki bi pa tega bremena ne zmogla. Jaz proti dr. Šusteršičevemu predlogu nisem govoril. Kdor trdi nasprotno, laže. Govoril sem celo uro za predlog in dejal na konci: Ako vlada ne more odpisati vsega posojila, se pa damo kot razsodni možje na vse zadnje „gljhati“, ko vidimo, da se z glavo ne pride skozi zid. Predlog je šel v ministrstvo, kjer je ostal v košu in dr. Šusteršič se zanj ni nikoli zmenil, ampak šele zdaj ga je privlekel na dan, da bi metal na nas senco. Tako je stvar in nič drugačna. (Res je!)

Agitacija klerikalne stranke proti napredni je v sedanjem volilnem boju nemoralna. Dr. Šusteršič je začel groziti, ko pravi: Po-metel bom vse uradnike, ki ne bodo z nami volili! Gospoda, tako govori zastopnik splošne in enake volilne pravice! (Ogorčeni klici: fej!) Vsek ima pravico voliti po svojem mišljenju in nihče mu ne more tega braniti. Ako dr. Šusteršič pravi: „Masakrirali bomo uradnike pri dež. odboru“, je to teroriziranje in brezmejnja hinavščina, ko je zatiral svojo ljubezen do uradnikov. Njemu bi bili uradniki takrat ljubi, kadar bi se plazili po trebuhih pred njim! (Tako je!)

Tudi v Ljubljani velja načelo, da lahko našeska tistega, kogar v roko dobiš. Ako bodo volilci narodno-napredne stranke 14. maja vsi storili svojo dolžnost, ne dobe klerikalci Ljubljane v roke. 14. maja pokažimo vsi, da je Ljubljana napredna, ne-klerikalna in svobodomiselna in da hoče vedno ostati. **Zato 14. maja vsi na volilne za našega kandidata Ivana Hribarja!**

Ko je govornik nehal govoriti, zaorilo je iznova po dvorani frenetično ploskanje in živio-klici.

Predsednik dr. Kokalj je prebral nato brzojavko zagrebškega slovenskega pevskega društva „Lipa“, ki pozdravlja kandidaturu Hribarjevo, in označil „Slovenčev“ trditev, da nihče izmed obmejnih Slovencev ni prišel prosit župana, naj sprejme državno-zborski mandat, kot laž. Pri županu Hribarju vsak volilec narodno-napredne stranke lahko izve, kateri ob-

mejni Slovenci so ga prišli prositi, naj kandidira.

Ker se ni nihče več oglasil k besedi, zahvalil se je dr. Kokalj udeležencem, za prisotnost obema govornikoma pa za njune krasne govore in ponovljajo, da 14. maja vsak volilec stori svojo sveto dolžnost in voli župana Hribarja, zaključil shod.

Komaj je bil shod zaključen, zavpil je izmed množice socialni demokrat Etbin Kristan: „Nasprotnikom pa ne pustite govoriti, ker se jih bojite!“ Valed teh besedi je nastal okoli Kristana silen vršič. Na vprašanje: „Zakaj se pa niste v nedeljo v „Unionu“ oglasili k besedi, ko vas je dr. Šusteršič naravnost pozval?“ odvrnil je Kristan, da socialni demokratje takrat niso imeli nobenih govornikov na razpolago. Valed teh besedi so padle razne besede kot laž, neresnica itd. Gospodu Kristanu pa moramo povedati, da je bil shod namenjen samo za narodno-napredne volilce, kar je bilo izrecno povedano povsod. Kristanov nastop je bilo samo ne-umestno usiljevanje na napreden shod, kjer vodja socialnih demokratov ni imel nič iskati in če se je že udeležil shoda, naj bi bil molčal. Grožnje nekaterih socialnih demokratov, da v prihodnje razbijejo vsak napreden shod v Ljubljani, bi bili gospodje lahko ohranili zase in to tembolj, ker se naprednjaki, če se udeležijo kakšnega socialno-demokratskega shoda, ne vtikajo v zborovaje več, kolikor jim mar gre in je potreba.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 21. aprila. Ministrski predsednik baron Beck je sprejel včeraj predsedstva vseh treh industrijskih central. Deputacija je izrekla, da so industriji vzemirjeni vsled poročil o sedanjem stanju nagodbenih pogajanj, posebno vsled znane izjave ministra Kosutha in zato, ker je ogrski gospodarski odbor sprejel avtonomni carinski tarif. Ministrski predsednik je odgovoril, da za vzemirjenje ni povoda. S tem, da je ogrski gospodarski odsek sprejel avtonomni tarif, ni nagodbenim pogajanjem prejudicirano. Avstrijska vlada vstraja pri dolgo-trajni nagodbi, a za krajšo dobo bi mogla priti nagodba v poštev le tedaj, ako bi se za to dosegla stvarna izboljšanja. Dosedaj je avstrijska vlada popolnoma prosta ter ni vezana niti glede časa niti vsebine nagodbe. Reči pa se danes seveda ne more, ako se sploh dožene nagodba, še manj pa se more reči za katero dobo in s kakšno vsebino. Pa tudi ako bi se kljub poštenemu prizadevanju ne dosegla nagodba, lahko zre Avstrija brez strahu, kako se bodo stvari razvijale. Zastopniki industrije bodo pred odločitvijo že govorili svojo besedo k nagodbi. „Naj pa izpade odločitev kakor hoče, nagodbe, ki bi ne odgovarjala avstrijskim interesom, ne bomo sklenili.“

Za Dalmacijo.

Zader, 21. aprila. Poročevalec ministrske komisije za gospodarske operacije dr. pl. Pautz pride v Dalmacijo, da se informira glede akcijskega programa, ki ga ima poljedelsko ministrstvo za gospodarsko povzdigo Dalmacije. Pred vsem se razdele občinski pašniki med občinarje. Največ pomoči pa se obeta Dalmaciji za napravo novih železnic, in sicer iz Dugega polja v Aržan, iz Madonića v Metković in iz Knina v Zader. Od prve projektovane proge se izvede zveza do Bugojna v Bosni. Vsi tozadevni načrti se že izdeljujejo in v kratkem pride minister dr. pl. Derschatta v Dalmacijo.

Kronanje ogrskega kralja.

Budimpešta, 21. aprila. V „Egyetemesu“ priporoča posl. Kmeti, naj bi se povodom jubileja kraljevega kronanja nadvojvoda Fran Ferdinanda kronal za ogrskega kralja. Pisec dokazuje, da se v ogrski zgodovini že večkrat zgodilo, da se je v pomirjenje vladarja in naroda izvolil in kronal prestolonaslednik že

za vlade svojega prednika. Leta 1848 bi se bilo prihranilo Ogrski mnogo britkosti, ako bi bil Franc Jožef kronan še za časa Ferdinanda V.

Avtonomni carinski tarif za Ogrsko.

Budimpešta, 21. aprila. Gospodarski odsek ogrske zbornice se abere prihodnji četrtak, da odobri poročilo v avtonomnem carinskem tarifu, nakar se izroči načrt finančnemu odseku, tako da bo abornica o tem razpravljala že v prvi polovici meseca maja. Vsekakor se ta važna stvar dožene in sankcionira še prihodnji mesec, t. j. pred zaključitvijo parlamentarnega sejanja.

Nad 50 poslancev neodvisne stranke je sklenilo, zahtevati od vlade, naj odpove patent avstro-ogrsko banke in ustanoviti leta 1911 samostojno ogrsko banko.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 21. aprila. Vojaško medicinsko akademijo so zaprli, ker večina slušateljev štrajka. — Štrajk železničarjev na progi Petrograd-Moskva je poravnal, ker so se vsem uslužbencem zvišale plače.

Odesa, 21. aprila. Nad 300 železničarjev je začelo štrajkati, a so vse odpuštili.

Varšava, 21. aprila. V L'odzu je bil včeraj na cesti ustreljen profesor poljske gimnazije.

Japonski cesar za mir.

London, 21. aprila. Za mirovno konferenco v Haagu imenovanega japonskega delegata Čuzimo je sprejel pred odhodom cesar ter mu naročil: „Nastopajte vedno za svetovni mir!“

Izredni občni zbor „Dramatičnega društva“.

Na soboto zvečer se je sklical izreden občni zbor „Dramatičnega društva“, da se rešijo tiste točke dnevnega reda, ki se niso mogle absolutirati na rednem občnem zboru radi nedostajanja časa. Predsedoval je dr. Karel vitez Bleiweis, ki je v svojem govoru naglašal, da so najvažnejša točka dnevnega reda volitve, zakaj v odbor „Dramatičnega društva“, ki ima voditi edino slovensko gledališče, je treba izbrati ne samo sposobne moške, marveč tudi take, ki so izveščani v gledališko-artističnih poslih in so doma tudi v finančnih zadevah. Nujna potreba je torej, da ostane v odboru nekaj starih odbornikov, ki imajo pri gledališču že bogate skušnje, zato je treba apelirati na one stare odbornike, ki bi bili znovni izvoljeni, naj se žrtvujejo v interesu narodne stvari in slovenskega gledališča ter prevzemo težko breme odborništv.

Predno so se odredile volitve, se je oglasil za besedo notar Aleksander Hudovernik. Slovensko gledališče, je rekel govornik, se nahaja v neprestanih krizah baš radi tega, ker mu ni zagotovljena solidna gmotna podlaga. Dokler ne bo zanj definitivno urejeno finančno vprašanje, bo slov. Talija vsako leto stala na robu katastrofe. Poskrbeti bo torej treba, da se enkrat za vselej prepreči krize na katerih leto za leto bo leha naša, gledališče. V tem oziru ni primerjati ljubljanskega nemškega gledališča, ki vedno gmočno krasno uspeva, dasi je dokaj slabše posečeno kakor slovensko, baš radi tega, ker ima bogat vir neusahljivih dohodkov, ki se mu stekajo iz podpore „Kranjske hranilnice“. Tudi slovenskem gledališču bo treba zagotoviti stalen vir rednih dohodkov. Za to je pred vsem treba enkrat za vselej rešiti finančno vprašanje. V to svrhu je govornik predlagal, naj se izvoli enketa, ki bi imela nalogo študirati finančno vprašanje in ga definitivno rešiti; dotlej se pa naj odlože volitve odbora. Za Hudovernikov predlog se je izjavil edino prof. dr. Fr. Ilešič, dočim so vsi drugi govorniki Kobal, prof. Wester in dr. pl. Bleiweis ta predlog pobijali naglašujoč, da je vsekakor treba takoj voliti nov odbor že radi angažiranja gledališkega osebja, za kar je že skrajni čas; kar se tiče enquete se lahko obenem izvoli, saj bo delovala sporedno z odborom in je vsekakor bolj umestno, da stopi z njo v zvezo novi odbor, kakor pa stari, čigar delovanje bi moralo prenehati v tistem trenutku, ko bi enketa končala svojo nalogo. Hudovernikov predlog je bil odklonjen in predsednik je odredil volitve odbora. Kand. prof. Fr. Kobal je priporočal oficijalno listo kandidatov za odbor in sicer not. Hudovernika za predsednika, prof. Juvančiča, kont. Rosmaja, dr. Novaka, Frana Jančigaja, J. Paternostra, dr. Fr. Ilešiča dr. A. Dermota in Etb. Kristana

pa za odbornike. Notar Hudovernik je izjavil odločno, da ne sprejme nobene isvolitve ter apeliral na dr. K. pl. Bleiweisa, naj on prevzame predsedstvo vsaj dotlej, da konča enketa svojo delo. Skrutinatorja privolitev sta bila prof. Milan Pakj in dr. I. Demšar. Oddanih je bilo 28 glasov in so bili izvoljeni: dr. Karel vitez Bleiweis za predsednika z 20 glasovi, za odbornike pa prof. Juvančič s 25, kontrolor Rozman s 25, dr. Fr. Novak s 20, Fr. Jančigaj s 20, I. Paternoster s 20, dr. Ilešič s 26, dr. Dermota s 25 in Etbin Kristan s 26 glasovi. Ne marajo kritikovati te odborniške liste, sdi se pa nam, da je bilo kaj malo oportuno in umestno, da so se v odbor oficijalno priporočali socialni demokratje, kakor da bi ne bilo v naših vrstah dovolj sposobnih mož, ki bi delovali vsaj tako uspešno v „Dramatičnem društvu“ kakor dr. Dermota in Etb. Kristan; sicer sta oba spoštovanja vredna in dostojnomoža, vendar pa menimo, da ta dva gospoda absolutno ne sodita v vodstvo slovenskega gledališča, ki ima svojo oporo zgolj v naprednem občinstvu. Za revidorja sta bila z vzklikom izvoljena tvorničar Dečman in ravnatelj G. Pirc. Na Hudovernikov predlog so bili izvoljeni v enketo, ki ima proučevati izboljšanje finančnega položaja slovenskega gledališča, župan Ivan Hribar, sodni tajnik Milčinski, dr. V. Krisper, dr. Tekavčič, dr. Triller in notar Hudovernik. Na predlog Etbina Kristana se ima ti enketi še priklopiti zastopnik dež. odbora.

Notar Hudovernik je nato na kratko ošrtal delovanje in zasluge dr. Karla viteza Bleiweisa, ki je že od leta 1867. naprej odbornik, oziroma predsednik „Dramatičnega društva“, za slovensko gledališče. Dr. Bleiweis je v najkritičnejšem času vztrajal na svojem mestu in čisto je bila zgolj njegova zasluga, da se je od slovenskega gledališča odvnila preteča katastrofa. Mož, ki je dolgih štirideset let poštovno deloval v prosep slovenskega gledališča, si je pač zaslužil, da ga društvo odlikuje s tem, da ga voli za svojega častnega člana. Hudovernikov predlog, ki ga je dal na glasovanje podpredsednik dr. Ravnihar, je bil soglasno sprejet. Pri točki slučajnosti je stavil in obirno utemeljeval kand. prof. Fr. Kobal ta-le predlog:

Občni zbor skleni: Odboru „Dram. društva“ v Ljubljani se strogo naroča, da temeljito in vsestransko prouči vprašanje, kako sanirati slov. gledališče tako v finančnem kakor v artističnem pogledu. Pri tem svojem študiju se mu je osobito ozirati na rezultate v tedniku „Naš List“ priobčevane „Enquete o slov. gledališču“. Uspehe svojega študija kakor tudi korake in sklepe, ki jih je odbor v tem oziru storil — ima odbor predložiti v odobravanje izrednemu, nalašč v ta namen še pred začetkom gledališke sezone 1907/08 sklicanemu občnemu zboru.

Občni zbor je ta predlog odklonil.

Kobalov predlog, tičoč se angažovanja domačega igralskega osebja in ureditve plač, predsednik ni dal v razpravo, ker posega ta predlog v kompetenco odbora. S tem je bil dneveni red končan in predsednik je zaključil zborovanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. aprila.

— **Shod v Trnovem.** Piše se nam: Nekaj klerikalnih razgrajčev je pri tusodni kazenski raspravi ušlo sicer zasluženi kazni, ker je politično društvo za postojnski okraj pozabilo na pravočasno oglasitev shoda „pod milim nebom“ pri politični oblasti. Da se pa neodvisna kmečka stranka vkljub oprostitvi obdolžencev ni dala preplašiti, dokazal je njen volilni shod pri „Ribariču“ včeraj v nedeljo. Prostorna dvorana, veža in celo stopnice so bile popolnoma zasedene kmečkih samostojnih volilcev, približno 350 mož, med njimi kakih 10 klerikalnih podrepnikov pod vodstvom znanega Jenka iz Topolca, ki pa valed nekega kazenskega paragrafa ni volilec. Opazili smo tudi kakih 30 socijalnih demokratov pod vodstvom svojega kandidata Mozetiča, ki je imel ob dveh pri „Ivetu“ v Il. Bistrici še precej dobro — seveda od napredne stranke — obiskan shod, katerega ni nihče motil, kakor tudi shoda pri Ribariču ni megal nihče motiti vsled lepe udeležbe. — Otvoril je shod predsednikov namestnik gospodarskega in političnega društva v Postojni gosp. Rudolf Valenčič iz Trnovega, ki je bil tudi izvoljen predsednikom shoda.

Imenoval je svoje reditelje, pozdravil vse navzoče, ter dal besedo g. dež. poslancu Arkotu, ki je v poljudnih, jasnih in krepkih besedah ošrtal pri shodu v Št. Petru sprejeti program, energično zavrnil očitavanje klerikalne stranke, da se je neodvisna kmečka stranka prišla njenega programa, ter pokazala specijalno na razliko med postavljenimi kandidati. — Po burnem aplavzu se zahvali gosp. predsednik g. govorniku ter da besedo že znanemu g. Josipu Jenku iz Zg. Bernikov, ki kot pristen kmet oriše razvoj in večno suženstvo našega kmetkega stanu do današnjega dne, vzpodbujajoč vse volilce, naj se otresejo še zadnjega jih morečega jarma, — klerikalizma —, češ — kmetška stranka — kmet poslanec — ne pa kako slepo orodje Šusteršičevega egoizma ali rimskega klerikalizma. Poljudnim in pomiljivim besedam g. govornika sledilo je dolgotrajno priznanje in ploskanje. — Predsednik g. Valenčič se zahvali g. govorniku, ter priporoča še enkrat toplo ožjo kmečko organizacijo predstavi kandidata g. Josipa Dekleva ter mu podeli besedo. Gosp. Dekleva pove v kratkih, jedrnatih vznesenih besedah, da je program kmečke stranke tudi njegov program; zavrača podle napade Šusteršičeve in klerikalne stranke na neodvisno kmečko stranko — ter obljubi, zvesto izpolnjevanje po programu mu načrtanih kmetških zahtev. Kandidatura g. Dekleva se je sprejela z velikanskim navdušenjem — brez vsakega ugovora in brez protiglasu, vkljub navzočnosti dveh nasprotnih strank, kar je dalo g. Jenku povod, da je v humoristično navdahnjenem govoru blamiral dopisnika „Slovenca“, dne 24. marca glede sumničenj o našem vrlem kandidatu — češ — vidite ga — ali je res „mutast“! Burno aplavdiranje, klici „živio Dekleva“ sledili so govorniku, ko je končal z besedami sv. pisma: „Bog odpusti jim, saj ne vejo kaj delajo.“ — Sijajen izid tega shoda, „pereat žlindra“ klici, prirčno pozdravljanje kandidata g. Dekleva, naj nas bodri k energičnemu zasledovanju naših cilov, naučiti se moramo reči: „Hočemo —, mora biti, naša volja mora obveljati!“ Na delo torej v celem okraju, proč z zaspanei —, v delu je naša zmaga —.

— **Na infamijo klerikalnega** dopisnika iz Idrije v sobotnem „Sl.“ izjavljam za danes, da je mistificiral uredništvo „Notranjca“, ponaredil moj podpis in še tri druge. Brezmejni lopovščini klerikalnega dopisuna pa donesem komentar svoječasno.

Julij Novak.

— **Tržaški „Lavorator“**, glasilo italijanskih socialnih demokratov, izhaja v jako povečani obliki in govori se, da ostane dnevnik. Če je res dobil od vlade 20.000 K, kakor se večkrat sliši v Trstu, je še nepojasnjeno.

— **V Boki kotorski** kandidira v državni zbor zopet Srb dr. Kvekič, sedaj advokat v Trstu. Dr. Kvekič je bil več let drž. poslanec in ves čas zvest prijatelj slovenske narodno-napredne stranke. Če bo izvoljen, o čemer pač ni dvoma, ne misli pristopiti kakemu Šusteršičevemu klubu, nego ostane raje divjak, če se ne ustanovi splošen jugoslovanski klub.

— **Gosp. I. V. Hrašky**, profesor češke tehnike v Pragi, bivši deželni inženir in obč. svetnik v Ljubljani, kandidira v mestni skupini Pardubice-Poděbrady-Nymburk v državni zbor, in sicer kot kandidat mladoločke stranke. Z njim pride v drž. zbor iskren in zanesljiv prijatelj Slovencev.

— **Odlikovanje.** Zlati zaslužni križec s krono so dobili župana Kazimir Jelušič v Kastvu in pl. Peršič v Lovrani ter občinski svetnik Viktor Tomičič v Voloski.

— **Iz politične službe.** Deželno-vladni konceptni praktikant dr. Rudolf Strictius je premeščen od dež. vlade v Ljubljani k okr. glavarstvu v Radovljico.

— **Iz rudarske službe.** Rudarsko-slovenski pristav g. Vlastimil Houska v Idriji je imenovan za rudarskega zemljemerca.

— **„Slavjanskija izvestija“** prijavljajo v najnovejšem štetku sopet več prevodov in slovenskih pesnikov na ruski jezik in sicer po eno pesem

Vilharjevo, Aškerčevo, Zupandičevo in Murnovo. Preloži je to pesni N. N. Novič.

Godbene društvo v Ljubljani priredi v torek 30. t. m. ob polu 9. uri svečer svoj prvi letošnji promenačni koncert na mestnem trgu in to le v slučaju lepšega vremena.

Gasilno društvo v Senožečah priredi dne 5. majnika t. l. ob 4. uri popoldan veliko javno tombolo pred gostilno Mlakar. Po tomboli se vrši ples na prostem, pri katerem svira sl. Postojnska godba. Med dobitki se nahajajo: 1 bik plemenjak, 1 štajerski plug s pluzno, 1 slamorenica, 1 čistilnica za žito ter drugo gospodarsko kmetijsko orodje. Tablice za tombolo po 40 h.

Razpečevalec goldinarških in petkronskih falzifikatov prijet. Je nimajo, pa je nimajo srede te baže ljudje v Ljubljani. Znano je že, da je v zadnjem času policija že v dveh slučajih dobila ptičke v pest, ki so po mestu razpečevali ponarejene bankovce po 20 K in po 100 lirske bankovce. V sredo pa se je zopet pojavil neki nepridiprav, ki je razpečeval po mestu goldinarške in petkronske falzifikate. Ko je prišel v sredo v Ljubljano, je prenočil v nekem prenočišču, v četrtki dopoldne pa je začel s „kšeftom“. V gostilni pri Novakoviču na Rimski cesti je oddal, ko je pil četrtinko vina, goldinarški, v Lovišnovi gostilni v Gradišču pa petkronski falzifikat. Falzifikati, posebno petkronski so zelo slabo izdelani in jih je bilo lahko spoznati. Takoj po ovadbi je začela policija po neznanu poizvedovati in že v petek dopoldne sta lopova prišla na Starem trgu policijska stražnika Vrečar in Drešar v osebi 22letnega jermenarskega pomočnika Ludvika Stariča, rod. iz St. Petra pri Rudolfovem. Ko je bil prijet, so se pri njem našli še trije goldinarški in en petkronski falzifikat. Trdil je, da je našel vse te falzifikate ko je prišel zvečer s kolodvora v kolodvorskih ulicah zavite v neki cunj. Poizvedbe so dognale, da je Starič prenočil drugi večer pri neki stranki na Žabjeku, kjer je pustil svoj kovčeg in dežnik. Trdil je preje sicer, da ni imel s seboj nobenega kovčega, in to pa za to, ker je bila pečenka prevročna. V kovčegu so namreč dobili še 11 falzifikatov po 5 K in tudi nekaj sumljive korespondence. Ptica se rada tja povrača, kjer se je izvalila, toda če osel enkrat gre na led, ga drugič ne spraviš, pravi ljudski pregovor. Pri Stariču se je uresničil le prvi. Izučil se je jermenarstva pred par leti v Ljubljani pri pokojnem jermenarskem mojstru Jerneju Bartlju in ke se je izučil, je šel domov. Kmalu je pokazal, da ima talent za vse kaj drugega, kakor za jermenarstvo. Kajti 23. junija lanskega leta je dobila policija obvestilo, da je Starič sumljiv ponareje menic in da je pobegnil v Ljubljano, kjer je bil po policiji aretovan in obsedel je za to svojo „kumšt“ pri okrožnem sodišču v Rudolfovem 3 mesece ječe. To ga ni izpametovalo, ampak je prišel sedaj v Ljubljano celo z novo obrtjo, katera mu pa tudi ni uspevala. Starič bo gotovo v zvezi z onimi falzifikati, ki so se, kakor je že naš list v zadnjem času večkrat poročal, razpečevali po novomeški okolici in sploh jih je bilo več oddanih po celi Dolenjski. Mladega „umetnika“ so izročili c. kr. deželniemu sodišču v preiskovalni zapor. Je-li Starič sam izdelaval falzifikate ali je v zvezi z nekom drugim, še ni znano.

Zasačena goljufa. V soboto sta po raznih trgovinah in tobakarnah hodila Ljudovik Stessl, tapetnik, roj. l. 1877. v Velikih Meziricah na Moravskem in ključavničarski pomočnik Evgen Proff, roj. leta 1879. v Laškem trgu, pristojen v Sternberg na Moravskem, ter kupovala različne potrebščine. Plačala sta povsod s petkom ali s petkronskim tolarjem. Ko jima je prodajalec odšel drobiz, sta zahtevala še kaj drugega, med tem pa hotela vzeti, premotivši trgovca, debel denar in drobiz. Hotela sta tudi menjati denar in ker se jim je v neki trgovini zdelo sumljivo, so poslali za njima vajenca, da ju je toliko časa zasledoval, da sta prišla do stražnika, ki ju je potem aretoval. Ker ni znano, če se jima je kje ta manever posrečil, naj bi se dotični trgovci, oziroma trafikanti, ki domneva, da sta ga na ta način ogoljufala, zglašili pri policiji. Oba ptička se sedaj nahajata pri c. kr. okrajnem sodišču.

Nepričakovan poset. Sinoči je prišel v Lehnarjevo hišo na Dunajski cesti v stanovanje nek nepripravljen katerega je gospa začutila in šla v dotično sobo ga vprašati, kaj da išče. Posetnik je debelo pogledal okoli sebe ter odgovoril: „Spal bi tukaj rad, ker je še ena postelja prazna.“ Moža brez prenočišča so se res usmili in obvestili o tem policijo, ki mu je rada preskrbela brezplačno prenočišče.

Utenila je 2 in pol letna kočarjeva hči Angela Florjančič iz Želodnika pri Dobu v potoku Želodniku.

Najnovejša novica. Črnogorska skupščina je odgodena do meseca julija.

Za italijanskega finančnega ministra je predlagal ministrski svet poslanca Lucavo.

Zaradi psovavanja s prižnice obsojen. V Stanislavu je bil prošt Bobykiewicz obsojen na tri dni strogega zapora, ker je s prižnice psoval poslušalce s svinjami. Državni pravdnik se je pritožil zaradi prenekan kazni.

Granata se je razletela v Kapiju na Ogrskem ter ubila enega otroka, tri pa smrtno ranila. Granata se je bila izgubila v snegu pri strelnih vajah artiljerije, in dasi je vojaška oblast županstvo o tem obvestila, vendar so našli granato otroci, ki so jo začeli bombardirati s kamenjem, nakar se je razletela.

Ameriška poroka. V New Yorku sta se poročila 10letni Jos. Bundren in 10letna Meguire. Zaročila sta se bila pred 80 leti, ko je bila nevesta stara 20 let, a starši takrat niso dovolili poroke. No sedaj sta polnoletna.

Telefonska in brzajavna poročila.

Črnomelj 21. aprila. Ves za vedni slovenski svet zre na belo Ljubljano v zavesti, da ohrani Ljubljano svoj napredni značaj in izkaže zaupanje Slovanu Hribarju. Tedaj vai na krov in vrzite ob tla farizejsko drhal!

Napredni Črnomeljci. **Mokronog 21. aprila.** Povše-Susteršičev shod v St. Janžu je grozovito pogorel. Pri glasovanju se je dvignila le ena pest — mogoče namenjena Susteršiču. Hujše, kot Ribnica. Poročilo sledi.

Lesce 21. aprila. Za kandidata v našem okraju na mnogoštevilno običanem shodu soglasno proglašen Čop.

Lesce 21. aprila. Volilci z neodvisnega vol. shoda v Lescah pošiljajo svojemu zaupniku v bodočem državnem zboru županu Hribarju svoj pozdrav in svoja voščila.

Senožeče 21. aprila. Volilni shod v prilog kmetijske stranke se je vršil v Dolenji vasi pri Senožečah v nedeljo popoldne. Polnoštevilna udeležba je kazala zanimanje za volitve. Volilci bili navdušeni za kmetijsko organizacijo in za kandidata g. I. Deklevo. Kmetijska zavednost rase! Slava Dolenjevaščanom! Na njih naj si jemljijo izgled druge notranjske občine!

Celje 21. aprila. Pretekla nedelja je bila dan sijaja za na rodno stranko. Vinko Ježovnik je z velikanskim uspehom zboroval v Vuhredu in v Ribnici na Pohorju. Protikandidat Robič je imel shod v St. Ilju pri Misljnu, kjer se mu je od kmetov odvzela beseda in je bil celo dejansko insultiran, uro pozneje je hotel zborovati na drugem mestu. Kmetje so mu sledili, raznel se je boj med kmeti in župniki in je priletelo prav mnogo pristnih klofut, Robič je zbežal v hosto. Kandidat narodne stranke Roblek je ob udeležbi 300 mož sijajno zboroval v Novi cerkvi in so se vršili za Robleka istočasno manjši shodi v Novi vasi, v Grobelnem, v Ostrožnem in Zgornji Hudinji. Dr. Povalej je istočasno zboroval v celjskem Narodnem domu pri zaklenjenih durih z majhnim šte ilom, večinoma mladih ljudi. Roš in dr. Karlovšek sta imela shod na Bizeljskem in v Kapelah z velikim uspehom, dr. Kukovec

in dr. Dimnik pa za Roša v Trbovljah ob udeležbi 600 volilcev, dočim je dr. Benkovič istočasno ob asistenci rediteljev zboroval v Trbovljah in imel okoli 80 poslušalcev. Žurman je proti dr. Koršču zboroval v Pristavi, pri Sv. Petru pod Sv. Gorami in v Virštajnu. Mursa je zboroval v Sv. Lenartu in pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Zdravce je zboroval z velikanskim uspehom v Vuzmetineh pri Središču in Glaser ist tako v Hočah pri Mariboru, Rebek pa v Šoštanju in na Vranskem. Dr. Korščec je imel ob veliki opoziciji shod v Sv. Emi in je poslal 30 kričacev v Virštajnu na Žurmanov shod, kjer so jih narodnjaki rešili, da niso bili tapeni. V Sv. Petru so govorili Žurman, Strašek, dr. Kunec ob nepopisnem navdušenju, ob udeležbi 500 mož, v Pristavi je imel Žurman 150 ljudi, nasprotnikov Štajerčevcev je poltucata in bi ti bili skoro tepeni. Dr. Povalej je napovedal tudi shod na Polzeli, pa si ni upal priti, narodnjaki so sami zborovali, udeležba 200 ljudi, vsi za Robleka.

Slovenji gradec 21. aprila. Shod Kmetijske zveze v St. Ilju pri Slov. gradu se je ponarečil. Več kot 200 volilcev je glasovalo za Ježovnika, za klerikalnega Robiča nihče. Robič je moral pred ljudstvom bežati.

Sv. Lucija ob Soči 21. aprila. Na sijajnem shodu kandidata dr. Gruntarja pri Sv. Luciji zbrani volilci žele Hribarju najlepše zmag v prosep cele Slovenije.

Zagreb 21. aprila. Strinjajoči se z nazori župana Hribarja posebno pozdravljamo kandidaturu borilca za napredek slovenskega naroda. Živio Hribar!

Slovensko društvo „Lipa“. **Dunaj 21. aprila.** Danes popoldne ima ministrski svet sejo, na kateri bo razpravljal o predlogih v korist Dalmacije. Trgovinski minister dr. Fořt se odpelje še danes v spremstvu treh dvornih svetnikov v isti zadevi v Trst in v Dalmacijo.

Dunaj 21. aprila. Prvi sekcijski šef v trgovinskem ministstvu dr. Stibral, ki je bil za časa Claryja in Witteka vodja tega ministarstva, stopi v pokoj. Na njegovo mesto pride dr. pl. Fries.

Dunaj 21. aprila. V poslopu državnega zbora bo od 22. do 24. maja mednarodni kmetijski shod.

Dunaj 21. aprila. Dvorni svetnik Kuranda je že vložil prošnjo za upokojenje. Vzrok temu je govor, ki ga je imel kot kandidat tukaj in v katerem je Madžare tako ostro napadal, da je ogrska vlada zahtevala, naj zapusti drž. službo.

Petrograd, 21. aprila. Stari parnik „Arhangelsk“ se je na Nevi potopil. Utenilo je 25 oseb.

Rim 21. aprila. „Tribuna“ je od avtoritativne strani pooblašena konstatirati, da ni bila Italija nikdar povabljen, naj pristopi angleško-španski zvezi.

Meteorološko poročilo.

Vidna nadmorska višina 662 m. (Srednji letni tlak 756 mm.)					
Pril.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
20	9. zv.	738.3	6.9	sred. vzhod.	jasno
21	7. zv.	741.3	4.5	er. juab.	jasno
	3. pop.	741.7	8.2	p. m. svah.	sk. oblačno
22	9. zv.	736.3	4.3	sl. svah.	jasno
	7. zv.	733.8	0.3	sl. svah.	jasno
	2. pop.	734.1	12.4	sl. jvsh.	jasno

Srednja predvečerajšnja in včerajšnja temperatura: 6.3° in 5.7°. norm.: 10° in 10.7°
Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Dobre ideje
gostilna
se odda za majev termin. Refek-taje se na dobro kuharico s kavejco.
Ponudbe pod „A. B. 42“ na upravn. „Slov. Naroda“. 1342-2

Trgovski pomočnik
boljša moč, zmogčen železninske in špacerijske stroke, ter več slovenskega in nemškega jezika, se sprejme pod prav ugodnimi pogoji. 1344-2
Ponudbe naj se pošiljajo na upravn. „Slov. Naroda“.
Na Dunaju od zdravnika izučena
maseza
se priporoča cenjenim damam za telesno in obrazno masažo.
Obrazno masažo izvršuje popoldne doma na 1329-2
Bleiweisovi cesti št. 11.

Kavarna „Leon“
V Ljubljani
na Starem trgu št. 30
vsak torek, sredo, četrtek
soboto in nedeljo
16
Uso noč odprta.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Razglas.
Za zgradbo vodovoda mesta Radovljice z okoli 169 000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.
Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali poplačila v odstotkih na enotne cene proračunjena naj se predlože do 11. majnika t. l. ob 12h popoldne podpisaneu deželnemu odboru.
Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečatene z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za Radovljico“.
Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno vkloni.
Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbni stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzi cen.
Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.
Načrti, proračuni in stavbni pogoji so na v ogled občinski pisarni v Radovljici.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

Sprejmejo se takoj 1309-2
šivilje.
A. Singer, Gosposke ulice 4.
Notarski kandidat
se sprejme v notarski pisarni v Kamniku. 1361-1
Vstop lahko takoj.

Malo stanovanje
obstoječe iz 2 sob, se za 3 mesece odda. 1358-1
Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.
Lep hlev
za dva konja, s šupo za 2 vozova, v sredini mesta, se takoj odda.
Popraša se pri J. Grobelniku v Ljubljani. 1317-3

Iščem
dacarja
kateri bo takoj sprejet. 1360
Ponudbe naj se najnujno pošljejo: A. Kajlež, Kočevje.
? Išče se?
več izurjenih
cirkularistov
za žaganje friz na pogodbo, ebenem tudi
žagar
(Gattermeister).
Ponudbe: Parožaga Deghenghi, Ljubljana. 1278-4

Pozor! Pozor!
Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih
nagrobni spomenikov
iz vseh vrst marmorja in pa
nagrobne okvire
prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Zaradi preselitve obrti prodajam
nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.
Z velespoštovanjem
kamnosek Ignacij Čamernik kamnosek
Komenskaga ulice št. 26 v Ljubljani. 1274-2

„SLAVIJA“
vsa jemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 34,798.887.76 K. kapitalska odškodnina in kapitalije 67,176.368.76 K.
Po velikosti druga vsajemna zavarovalnica naše države
z vseslovensko-mirodno upravo.
Vsa pogoja dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarno se v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 22.

„SLAVIJA“
vsa jemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 34,798.887.76 K. kapitalska odškodnina in kapitalije 67,176.368.76 K.
Po velikosti druga vsajemna zavarovalnica naše države
z vseslovensko-mirodno upravo.
Vsa pogoja dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarno se v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 22.

„SLAVIJA“
vsa jemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 34,798.887.76 K. kapitalska odškodnina in kapitalije 67,176.368.76 K.
Po velikosti druga vsajemna zavarovalnica naše države
z vseslovensko-mirodno upravo.
Vsa pogoja dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarno se v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 22.

„SLAVIJA“
vsa jemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 34,798.887.76 K. kapitalska odškodnina in kapitalije 67,176.368.76 K.
Po velikosti druga vsajemna zavarovalnica naše države
z vseslovensko-mirodno upravo.
Vsa pogoja dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarno se v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 22.